

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของงานวิจัย

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของไทยมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้ประเทศอยู่ในอันดับต้น และมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง มูลค่าการส่งออกเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยมีมูลค่า 1.5 ล้านล้านบาท และเป็นฐานการผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์อันดับหนึ่งของโลก (สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์, 2549) แต่ในระยะ 4 ถึง 5 ปีที่ผ่านมา การแข่งขันในอุตสาหกรรมดังกล่าวระหว่างประเทศเพื่อนบ้านเช่น จีน เวียดนาม เพิ่มขึ้นเนื่องจากค่าแรงงานที่ต่ำกว่า ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำกว่าและโอกาสการแข่งขันในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นภาครัฐจึงมีนโยบายในการสร้างประเทศไทยให้เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์โดยมีมาตรการสนับสนุนต่าง ๆ เช่น การปรับสิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุนพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เป็นการเฉพาะการปรับโครงสร้างฟискаลมาตรการปัจจัยการผลิต เป็นต้น เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

บริษัทตัวอย่างที่เป็นกรณีศึกษาของงานวิจัยนี้ จัดเป็นบริษัทที่ผลิตเครื่องคอมพิวเตอร์ใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลกและเป็นบริษัทชั้นนำของโลกที่ผลิตอุปกรณ์ติดต่อสื่อสารโทรคมนาคม มีผลิตภัณฑ์หลักคือฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ บริษัทตัวอย่างได้เปิดสาขาต่างประเทศ 20 แห่งและโรงงานในเครืออีก 69 แห่งตามเมืองสำคัญของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก สำหรับในประเทศไทยจัดเป็นลำดับที่ 36 โดยมีโรงงานหลักตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมนวนครเขต 3 เริ่มทำการผลิตตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2532 เป็นต้นมา มีทุนจดทะเบียน 1,004 ล้านบาท ทั้งนี้ได้ลงทุนในประเทศไทยไปแล้วมากถึง 8,097 ล้านบาท

นอกจากนี้บริษัทยังได้นำกระบวนการผลิตที่ทันสมัยมาใช้ในประเทศไทยซึ่งเป็นการสนับสนุนนโยบายการถ่ายทอดเทคโนโลยี และผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพภายใต้ระบบการจัดการต่าง ๆ ได้แก่

- ISO 9001:2000 ระบบการจัดการบริหารงานคุณภาพ
- ISO 14001 ระบบการจัดการทางด้านสิ่งแวดล้อม
- TIS/OHSAS 18001 ระบบการจัดการทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

จากการสำรวจปัญหาเบื้องต้นพบปัญหาที่แผนกตรวจสอบชิ้นส่วนประกอบฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ที่ส่งมาจากซัพพลายเออร์ของบริษัท ซึ่งมีปริมาณงานเพิ่มมากขึ้นตามกำลังการผลิตและความต้องการของลูกค้าที่เพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นบริษัทตัวอย่างจึงต้องการชิ้นส่วนที่เป็นส่วนประกอบของฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์เพิ่ม

การจัดการโซ่อุปทาน (Supply Chain Management, SCM) เข้ามามีบทบาทต่อการเชื่อมโยงภายในอุตสาหกรรมตั้งแต่การจัดการร่วมกันระหว่างผู้จัดส่งวัตถุดิบ ผู้ผลิต การจัดการเกี่ยวกับคลังสินค้า และการจัดเก็บ เพื่อก่อให้เกิดการผลิตและการกระจายสินค้าอย่างถูกต้องในปริมาณ (Right Quantities) ถูกต้องในสถานที่ (Right Locations) และถูกต้องในเวลา (Right Time) โดยใช้ต้นทุนรวมทั้งระบบให้ต่ำที่สุด ในขณะที่ต้องมีความสามารถในการให้บริการเป็นที่พึงพอใจกับลูกค้าโดยมีการเชื่อมโยงกันผ่านการไหลของวัตถุดิบ (Feed Forward Flow of Material) ไปข้างหน้าและมีการส่งผ่านข้อมูลย้อนกลับมา (Feed Flow of Information) (ปรมินทร์ ขาวลา, 2545) ดังนั้นการนำการจัดการโซ่อุปทานเข้ามาประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมจึงเป็นแนวทางหนึ่งของการเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันของประเทศ ในงานวิจัยนี้จะศึกษาผลของการนำการจัดการโซ่อุปทานเข้ามาประยุกต์ใช้ในการผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ โดยมุ่งศึกษาในส่วนต้นน้ำคือระหว่างบริษัทผู้ผลิต กับ ซัพพลายเออร์ผู้จัดหาวัตถุดิบ เป็นหลัก

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดการโซ่อุปทานกับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้กรณีศึกษาการผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

1. ศึกษาการผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ เฉพาะกลุ่มชิ้นส่วน Rank A
2. ศึกษาเฉพาะคู่ค้าในด้าน Supply ระหว่างบริษัทผู้ผลิตกับซัพพลายเออร์ผู้จัดหาวัตถุดิบ

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

สำหรับขั้นตอนในการศึกษาวิจัยได้มีการกำหนดการดำเนินงานไว้เป็นลำดับขั้น ดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศรวมทั้งทฤษฎีต่าง ๆ ที่

- เกี่ยวข้องกับการจัดการโซ่อุปทานที่จะสามารถนำมาใช้อ้างอิงเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัย
2. เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์
 3. วางแผนการวิจัยและเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องใน Supply Side ของบริษัทตัวอย่าง
 4. วิเคราะห์และจัดทำผังกระบวนการดำเนินงานระหว่างบริษัทตัวอย่าง และซัพพลายเออร์ผู้จัดหาวัตถุดิบ
 5. สรุปผลการดำเนินงานวิจัย และจัดทำรูปเล่ม พร้อมเผยแพร่

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงผังกระบวนการดำเนินงานในการผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์
2. ทราบแนวทางการจัดการโซ่อุปทานระหว่างบริษัทผู้ผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์กับซัพพลายเออร์ผู้จัดหาวัตถุดิบ